

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2007/2008

TÖRTÉNELEM

**III. forduló
Országos döntő**

2008. április 12.

Széchenyi István Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola

Kaposvár

Megoldás

1. feladat

12/ . . .

Válaszoljon a reformkori, illetve '48/49-es tablóképek alatti kérdésekre!

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Görgey Artúr**...

2. Árulónak tartották egész élete végéig. Ki nevezte annak?

...**Kossuth Lajos**...

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Eötvös József**...

2. A reformkorban a centralisták vezéralakja. Milyen tárcát kap a Batthyány- majd az Andrássy-kormányban?

...**Vallás- és közoktatásügyi**...

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Kölcsey Ferenc**...

2. Az ismert költő és politikus 1823. január 22-én melyik jeles művét alkotta?

...**Himnusz**...

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Habsburg Ferenc József**...

2. Hol választják a birodalom uralkodójává?

...**Olmütz**...

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Damjanich János**...

2. 1849. április 28-án lábát törte a tábornok. Mi lett a sorsa a „veressipkások” parancsnokának?

...**Kivégezték/Aradi vértanú lett**...

1. Vezeték- és keresztnéve:

...**Klapka György**...

2. Melyik várat védte a végsőkig?

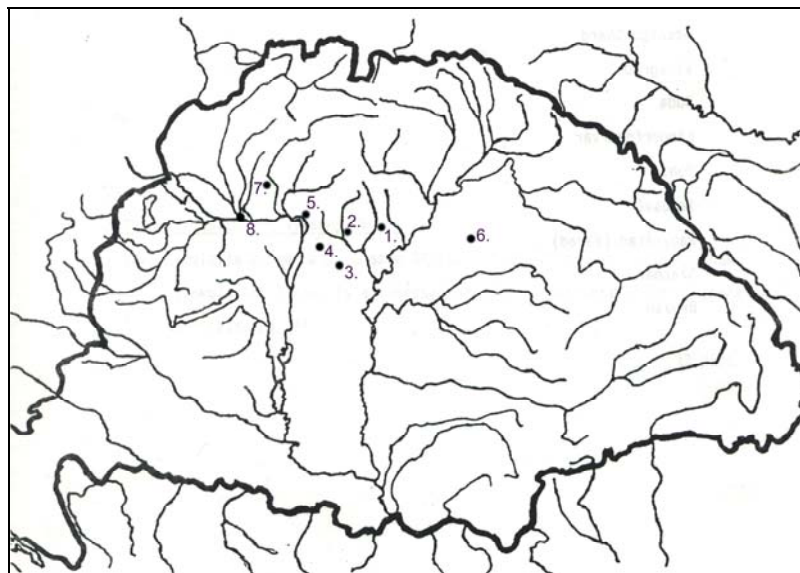
...**Komárom**...

2. feladat

8/ . . .

Az 1849-es térképvázlat és a történelmi atlasz segítségével írja a táblázatba a vaktérképen megtalálható sorszámhoz tartozó helységneveket! A csaták, események pontos időpontját is tüntesse fel a helységnév mellett!

Sorszám	A helység neve	A csata, illetve az esemény időpontja
1.	Kápolna	1849. február 26./26–27.
2.	Hatvan	1849. április 2.
3.	Tápióbicske	1849. április 4.
4.	Isaszeg	1849. április 6.
5.	Vác	1849. április 10.
6.	Debrecen	1849. április 14./19.
7.	Nagysalló	1849. április 19.
8.	Komárom	1849. április 26.

3. feladat

5/ . . .

A forrás, az atlasz és saját ismeretei alapján válaszoljon az USA egységének megteremtésével kapcsolatos kérdésekre!

“Én, ..., az Egyesült Államok elnöke, azon hatalmamnál fogva, melyet az Egyesült Államok hadseregének és hadiflottájának parancsnokaként gyakorlok az Egyesült Államok tekintélye és kormánya elleni fegyveres lázadás idején, e lázadás leverése érdekében hozott megfelelő és szükséges háborús rendszabály érdekében, a mi Urunk 1863. esztendejének január első napján ... ezennel elrendelem és kinyilvánítom, hogy a (lázadásban lévő) államokban és államrészekben rabszolgaként tartott személyek valamennyien szabadok, és mostantól fogva szabadok is maradnak; az Egyesült Államok végrehajtó hatalma, katonai és tengerészeti hatóságait is beleértve, elismeri és megvédelmezi a szóban forgó személyek szabadságát...”

(Emancipation Proclamation, 1863.)

a) Kinek a rendeletéből való az idézet?

(Abraham) Lincoln.....

b) Kiket nevez lázadóknak?

A délieket. (A rabszolgatartó államokat. A déli államokat. A déli konföderációt.) .....

c) Mivel indokolja a rabszolgák felszabadítását?

Háborús/katonai okokkal. .....

d) Segített-e a háború menetében ez az intézkedés?

Igen (ezt követően fokozatos északi/Uniós győzelmek következtek)......

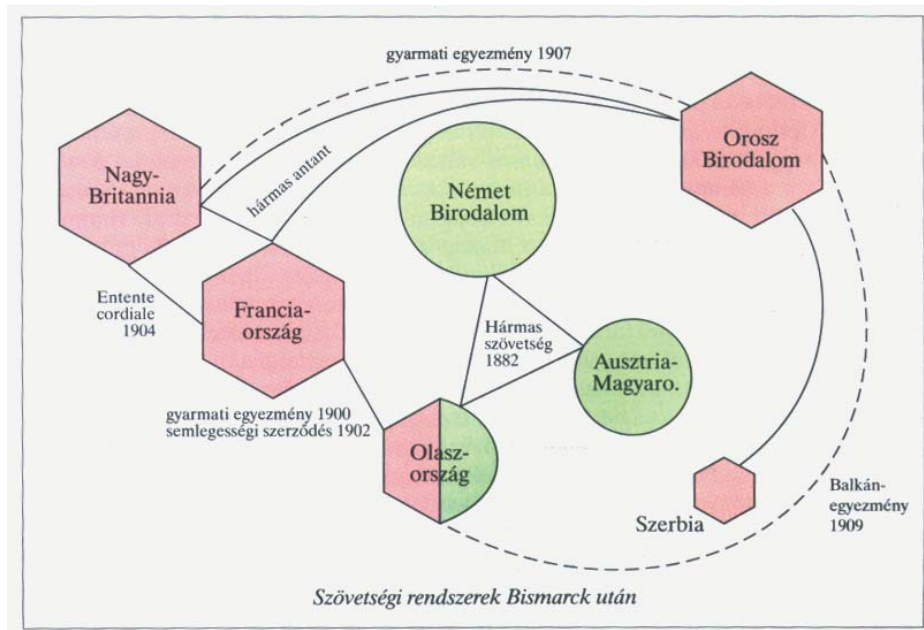
e) Mikor jön létre az Amerikai Egyesült Államok egysége?

1865-ben. .....

4. feladat

8/ . . .

Az alábbi képen első világháború előtti szövetségi rendszerek láthatók. Oldja meg a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

a) Kik alkották a Hároms szövetséget? Mikor jött létre?

(2)

Németország; Osztrák-Magyar Monarchia; Olaszország. .....

1882-ben. .....

b) Mikor zárult be a „Hároms antant” gyűrűje? Mely nagyhatalmak alkották?

(2)

1907-ben. .....

Anglia/Nagy Britannia; Franciaország; Oroszország......

c) Melyik volt az antant „névadó” szerződése? Mikor született?

(1)

Angol-francia/Entente cordiale; 1904-ben. .....

d) Melyik szövetség volt kedvezőbb földrajzi helyzetben és miért?

(1)

Az Antant körbevette/bekerítette a Központi hatalmakat. .....

e) Melyik az az egyezmény, amelyik kizárja a korábbi?

(1)

Az (1902-es) francia-olasz semlegességi szerződés. .....

f) Mely nagyhatalmak szövetségét hozta tető alá Bismarck a berlini kongresszuson?

(1)

Németország és az Osztrák-Magyar Monarchia. .....

5. feladat

5/ . . .

Válaszoljon az idézetek és saját ismeretei segítségével az alábbi kérdésekre!

„Mi [= nácik] megfordítjuk a németek időtlen idők óta dél és nyugat felé történő terjeszkedését, s pillantásunkat kelet felé vetjük. Ha ma Európában termőföldről beszélünk, csak Oroszországra és vazallus határállamaira gondolhatunk...

Az első kultúrák ott keletkeztek, ahol az árjak találkoztak az alacsonyabb rendű népekkel, leigázták őket, rájuk kényszerítették akaratukat. [...] Az emberi kultúra egészét, a művészet, a tudomány, a technika minden eredményét, amit szemünk előtt látunk, árjak hozták létre. [...] Minden, ami nem teljes értékű faj ezen a földön – gyom”.

(Adolf Hitler: Mein Kampf)

a) Állapítsa meg, hogy Hitler hatalmon van-e ekkor! (1)

Nem.....

b) Milyen irányban, és milyen célból kíván terjeszkedni? (2)

Kelet felé, földszerzés céljából.....

c) Mit köszönhetünk az árja civilizációnak? (1)

Az emberi kultúra egészét. ....

d) Értelmezze egy mondatban a „Minden, ami nem teljes értékű faj ezen a földön – gyom” kifejezést! (1)

Ki kell irtani mindent, amit nem az árjak hoztak létre. (A hasonló megfogalmazás is jó.)

6. feladat

8/ . . .

Összekeveredtek az alábbi táblázat adatai. Rendezze megfelelő rendbe a sorszámok és a betűk segítségével!

Időpontok		Események	
1.	1914	A	Létrejön a Magyar Nemzeti Bank.
2.	1916	B	Magyarország hadat üzen Szerbiának.
3.	1920	C	Az urivi áttörés elpusztítja a 2. magyar hadsereget.
4.	1924	D	A harmadik zsidótörvény faji alapon üldözi a magyar zsidóságot.
5.	1938	E	Az első bécsi döntéssel „visszatér” a Felvidék déli része.
6.	1941	F	Debrecenben megszületik az Ideiglenes Nemzeti Kormány földtörvény-tervezete.
7.	1943	G	A trianoni kastélyban megpecsételődik a sorsunk.
8.	1945	H	IV. Károlyt a Mátyás templomban magyar királlyá koronázzák.

Szám	Betű
1.	B
2.	H
3.	G
4.	A
5.	E
6.	D
7.	C
8.	F

7. feladat

9/ . . .

Melyik jelentős XX. századi egyetemes történelmi személyiséghez fűződnek az alábbiak? Egészítse ki a táblázatot a megfelelő nevekkal!

a)	A „Blue Eagle” (Kék Sas) mozgalom	F. D. Roosevelt
b)	A francia-német megbékélés és a közös Európa	R. Schuman
c)	A GULÁG felállítása	J. V. Sztálin
d)	A „Jaltai cetli”	W. Churchill
e)	A „dominó-elv”	H. Truman
f)	A prágai tavasz vérbefojtója	L. Brezsnyev
g)	A német-német közeledést hirdető kancellár	W. Brandt
h)	A Gdanski hajógyár villanyszerelője, a későbbi Nobel-békedíjas	L. Walesa
i)	A lengyel pápa	II. János Pál / Karol Wojtyła

8. feladat

10/ . . .

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc egyetemi ifjúságának legfontosabb követeléseit olvashatja. A dokumentum tanulmányozása alapján töltsse ki a táblázatot!

- „1. Az MDP Központi Vezetőségének azonnali összehívása, az időközben alulról megválasztott új pártvezetőségek által az új KV megalakítása.
2. A kormány alakuljon át Nagy Imre elvtárs vezetésével.
3. Gazdaságilag és politikailag teljesen egyenrangú alapon és egymás belügyeibe való be nem avatkozás elvén álló magyar-szovjet és magyar-jugoszláv barátság kialakítása. Az összes szovjet csapatok azonnali kivonását Magyarországról a magyar békeszerződés értelmében.
4. Általános, egyenlő, titkos választásokat, több párt részvételével, új nemzetgyűlési képviselők választásával.
5. A magyar gazdasági élet átszervezését, szakemberek bevonásával és ennek keretében a magyar uránérc leggazdaságosabb felhasználását. Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket, és vizsgálják felül a tervgazdaságon alapuló magyar gazdasági életet.
6. A teljes ipari munkásság azonnali normarendezését és a munkásautonómia bevezetését az üzemekben.
7. A beszolgáltatási rendszer felülvizsgálatát, az egyénileg dolgozó parasztság támogatását.
8. Az összes politikai és gazdasági perek felülvizsgálatát, a politikai foglyok részére teljes amnesztiát, az ártatlanul elítéltek, illetve hátrányos helyzetbe kerültek rehabilitálását. Legyen nyilvános Farkas Mihály tárgyalása.
9. A néptől idegen címer helyett a régi Kossuth-címer visszaállítását; március 15-ét és október 6-át nyilvánítsák általános nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá.
10. Teljes vélemény- és sajtószabadság megvalósítását (Rádiót is), és ennek keretében külön napilapot az új MEFESZ szervezeteknek, a régi káderanyag nyilvánosságra hozatalát és megsemmisítését.”

<i>Általános követelések</i>	<i>Sorszámok</i>
A demokrácia helyreállítását követelő pontok	1., 2., 4., 10.
A függetlenség visszaállítását követelő pontok	3., 5., 9.
A szociális intézkedéseket követelő pontok	6., 7.
A törvénytelenések főlészámolását követelő pontok	8.

9. feladat

5/ . . .

Az alábbi táblázatban a különböző médiumokat hasonlítjuk össze az információszerezés előnyei és hátrányai szempontjából. Melyik jellemzés melyik médiumhoz kapcsolódik? Írja a táblázat megfelelő cellájába a felsorolt médiumok egyikét!

internet, könyv, rádió, televízió, újság

<i>Médium</i>	<i>Előny</i>	<i>Hátrány</i>
Könyv	Részletes háttér-információkhoz is juthatunk. A leginkább ellenőrzött, megbízható információk.	Időigényes, az információhoz jutás, illetve azok közzététele.
Újság	Az aktuális eseményekről értesülhetünk.	Gyakran nehéz „kibogozni” az információt, amely több helyen jelenik meg. Nagy háttértudás szükséges. Sok a pontatlanság.
Televízió	Érdekes, multimediális, magas információ tartalom.	Körülményes, nehéz a konkrét információt kihámozni.
Rádió	Magas információérték, auditív eszközök segítségével. Gyors információközvetítés.	Körülményes, nehéz a konkrét információt kihámozni. „Láthatatlan”.
Internet	Gyors, gyakran nagyon aktuális multimediális információ. Szabadon válogathatók.	Az információkeresés nehézségei. Sok az ellenőrizetlen, pontatlan, esetleg hamis információ.